

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์เป็นการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษาที่มีเป้าหมายสำคัญ คือ การทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทั้งด้านการคิด ทักษะปฏิบัติ การพยาบาลและการจัดการเรียนการสอน เป็นการจัดประสบการณ์เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางด้านความคิด ทักษะและทักษะตามที่มุ่งหวัง ซึ่งสอดคล้องกับ ประถม โอทกานนท์ (2527) กล่าวว่า การพัฒนา "การคิด" เพื่อให้พยาบาลสามารถออกไปประกอบอาชีพตลอดทั้งดำรงชีวิตอิสระ โดยใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์เหมาะสมกับบุคคล สถานที่และกาลเวลาด้วยความมั่นใจนั้น เป็นยอดปรารถนาของการเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์ ประกอบกับสังคมในปัจจุบันมีความก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถและทักษะที่ใช้ให้เหมาะสมได้ในสังคมปัจจุบันและสามารถใช้ในชีวิตจริงได้ ซึ่งการพัฒนาความรู้ความสามารถดังกล่าวถือว่าเป็นบทบาทที่สำคัญยิ่งของการศึกษาที่ช่วยในการพัฒนาให้แก่บุคคลในสังคม โดยการศึกษาคควรจะช่วยพัฒนาบุคคลแต่ละคนให้มีทักษะที่จำเป็น ที่เป็นประโยชน์ต่อบุคคลที่จะอยู่ในสังคมลักษณะต่าง ๆ ได้ โรงเรียนต้องมีหน้าที่ในการค้นหาว่าทักษะใด เป็นทักษะที่จำเป็นต่อบุคคลในสังคมและมีหน้าที่พัฒนาทักษะเหล่านั้น ในอดีตโรงเรียนมักละเลยต่อปัญหาขัดแย้งต่าง ๆ ในสังคม แต่ในปัจจุบันคำนึงถึงมากขึ้นและมีการยกปัญหาต่าง ๆ มาเป็นหัวข้อให้นักเรียนในโรงเรียนได้ศึกษา ได้จัดการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับปัญหาข้อขัดแย้งต่าง ๆ โดยเน้นให้นักเรียนมีจิตวิญญาณของการสืบสอบ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจและสามารถประยุกต์ใช้วิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ ในสังคมได้ การปลูกฝังจิตวิญญาณของการสืบสอบให้นักเรียน จะช่วยให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีความสามารถในการเลือกทางเลือกที่มีประสิทธิภาพจากทางเลือกต่าง ๆ ที่มีอยู่มากมายในสังคมได้ (Ellis and Others, 1991) ซึ่งสอดคล้องกับแผนอุดมศึกษา ระยะยาว พุทธศักราช 2533 - 2547 ของทบวงมหาวิทยาลัย (2533) ได้เน้นบทบาทอุดมศึกษาระยะยาวในด้านการสอนไว้ว่า สาระของการเรียนการสอนต้องเน้นการให้การ

ศึกษาพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ การคิดและการใช้เหตุผลทางวิทยาศาสตร์ ความคิดสร้างสรรค์ การวิพากษ์วิจารณ์ตลอดจนทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในโลกสมัยใหม่ และร่างหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง) พศ. 2537 สถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข (2537) ที่ได้ระบุปรัชญาของหลักสูตรและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรว่าผู้สำเร็จการศึกษาจะต้องมีประสบการณ์ที่มีความพร้อมที่จะเรียนและใฝ่รู้ใฝ่เรียน ใฝ่หาความรู้และมีการพัฒนาตนเองและวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ

จากผลการสัมมนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อการปฏิบัติการพยาบาลของคณะกรรมการพัฒนาอาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล (2530) พบว่าปัญหาส่วนใหญ่ในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตร์คือ การสอนที่เน้นความจำมากกว่าความคิด ผู้เรียนจึงขาดความคิดวิเคราะห์ วิวิจารณ์ สังเคราะห์และประเมินผลอย่างมีเหตุผลและการสอนเน้นความสำเร็จในวิชาการต่าง ๆ มาก เมื่อเวลาปฏิบัติไม่ได้นำความรู้มาใช้เท่าที่ควร (ฟาริดา อิบรายิม, 2525) จะเห็นได้ว่าความสามารถในการแก้ปัญหา นับเป็นคุณสมบัติที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งสำหรับวิชาชีพพยาบาล และการฝึกให้พยาบาลสามารถแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ควรจะได้เริ่มตั้งแต่เป็นนักศึกษาพยาบาล ซึ่งสอดคล้องกับ จินตนา ยูนิพันธุ์ (2527) กล่าวว่า การพยาบาลที่จะให้บริการได้อย่างมีคุณภาพ ต้องเป็นผู้รู้จักคิด คิดเป็น แก้ปัญหาได้และมีความคิดสร้างสรรค์ โดยต้องฝึกฝนตั้งแต่เป็นนักศึกษาพยาบาล เช่นเดียวกับกิสซี่ และเดมซี่ (Gesse and Dempsey, 1981) ได้ระบุถึงการเตรียมการในการจัดการศึกษาพยาบาลว่า จะต้องจัดการเรียนการสอนให้มีการพัฒนาศักยภาพทางวิชาการ เตรียมนักศึกษาพยาบาลให้สามารถแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำได้โดยการจัดให้มีในหลักสูตร คือ ให้มีการค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์ การให้เหตุผล ทั้งอนุমানและนิรนัย และการเสริมสร้างกระบวนการคิด และเนื่องจากวิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ต้องทำงานรับผิดชอบต่อชีวิตของผู้รับบริการ มักจะเผชิญพบกับปัญหาต่าง ๆ อยู่เสมอจึงต้องอาศัยกระบวนการคิดในการแก้ไขปัญหาอย่างมีเหตุผล คิดเป็นให้เกิดกับนักศึกษาพยาบาล ซึ่งตรงกับ นนิตา ดามาพงศ์ (2529) กล่าวว่า กระบวนการคิดเป็นหัวใจสำคัญของการปฏิบัติการพยาบาล และชูศรี สนิทประชากร (2531) ได้เสนอว่าวิธีการให้เด็กรู้จักคิดเป็น ทำเป็น มีหลายวิธี วิธีการสอนแบบสืบสอบ เป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้นักศึกษาได้พัฒนาทางด้านความคิด ซึ่งการสอนด้วยวิธีนี้จะทำให้เกิดความสามารถเชิง

สืบสอบ เนื่องจากมีการใช้ลักษณะเด่นของการสอนโดยใช้คำถาม กระตุ้นให้เกิดความคิดหรือคิดเพื่อตั้งคำถาม ซึ่งจะทำให้เกิดการคิดหลายด้านในลักษณะคิดรอบและเป็นวิธีการสอนที่นักการศึกษาหลายท่านศึกษาวิจัยพบว่า สามารถช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนได้ดีกว่าวิธีสอนวิธีอื่น (กอตศักดิ์ ศรีน้อย, 2527 ; พรพรรณ อินทสงค์, 2532 ; Philip, 1991) และการเรียนการสอนแบบนี้จะมุ่งฝึกทักษะการแสวงหาความรู้ ปลูกฝังทัศนคติในการเชื่อและยอมรับตามหลักฐานหรือเหตุผล รวมทั้งมุ่งให้นักเรียนเรียนรู้เพื่อหาสาระของวิชาการต่าง ๆ นอกจากนั้นจากผลการวิจัยของราโกว์ (Rakow, 1985) ได้ทำการวิจัยเพื่อทำนายทักษะการสืบสอบของนักเรียนอายุ 17 ปี ในการวิจัยครั้งนี้เลือกตัวแปรทำนาย 5 ด้านคือ ความสามารถทางวิชาการ แรงจูงใจ คุณภาพและปริมาณการสอน สิ่งแวดล้อมในห้องเรียน สิ่งแวดล้อมทางบ้านและตัวแปรตามคือทักษะการสืบสอบทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียน สรุปผลการวิจัยได้ว่าความสามารถทางวิชาการของนักเรียนเป็นตัวทำนายหลักและตัวแปรอีก 4 ด้านเป็นตัวทำนายรองในการทำนายทักษะสืบสอบของนักเรียนและจากการศึกษาของ ฟรุตส์ (Frust, 1966) โดยใช้แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 9 พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับคะแนนเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ดี และจากการศึกษาของยูยีนน์ (Eugene, 1969) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่เป็นตัวพยากรณ์ความสำเร็จทางการเรียน ซึ่งได้ศึกษาองค์ประกอบหลายชนิดที่มีส่วนในการพยากรณ์ความสำเร็จในการเรียนชั้นปีที่ 8 ในรัฐโอไฮโอ พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นองค์ประกอบหนึ่งในการพยากรณ์ความสำเร็จ มีอำนาจพยากรณ์ความสำเร็จในการเรียน ได้ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ 0.58 ประกอบกับการเรียนการสอนในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงบทบาทของผู้สอนจากที่หยิบยื่นทุกสิ่งทุกอย่างให้กับผู้เรียน กลายเป็นผู้ชี้แนะแนวทางในการแสวงหาความรู้ให้กับผู้เรียน เป็นผู้สร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน ให้มีความสนใจอยากจะเรียนรู้ มีความพร้อมอยู่เสมอ แต่ความสำคัญของอาจารย์ผู้สอนยังคงมีอยู่ จากการศึกษาของ Guild (1982) พบว่าวิธีการสอนจะมีผลต่อการเรียนและวิธีการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Frank and Davis (1982) ที่พบว่านักศึกษามีการพัฒนาวิธีการเรียนและผลการเรียนดีขึ้นเมื่อเปลี่ยนวิธีการสอน การที่ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นมีความสนใจในการศึกษาค้นคว้า จัดบรรยากาศในการเรียนจะช่วยพัฒนาในด้านความรู้ความสามารถการแก้ปัญหา จึงนับว่าสัมพันธ์ภาพ

ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนยังเป็นสิ่งสำคัญในกระบวนการเรียนการสอนเพราะสัมพันธภาพจะนำไปสู่การสร้างบรรยากาศให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ การก้าวไปสู่ความมีวุฒิภาวะ และนำไปสู่เป้าหมายสำคัญในการเรียน (จรัสศรี เอี่ยมละออ, 2534) และนักศึกษาสามารถรับรู้ความรู้จากอาจารย์โดยตรง นักศึกษาจะต้องศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ด้วยตนเองซึ่งจะเกิดขึ้นแตกต่างกันในแต่ละบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับนักจิตวิทยาบางท่านได้กล่าวถึงลักษณะความแตกต่างระหว่างบุคคลในการเรียนรู้ควรวินิจฉัยถึงองค์ประกอบต่าง ๆ 5 ด้านคือ ความแตกต่างทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม เชื้อชาติปัญญาและความถนัดโดยเฉพาะอย่างยิ่งความแตกต่างทางด้านเชื้อชาติปัญญาและความถนัดมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อย่างมาก (กมลรัตน์ หล้าสูงษ์, 2525) เหมือนกับที่ทราเวอร์ส (Traverse, 1958) ได้กล่าวว่างค์ประกอบทางด้านที่ไม่ใช่สติปัญญา ซึ่งได้แก่ความสนใจ แรงจูงใจ อาจารย์ผู้สอนจะมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่น้อยกว่าองค์ประกอบทางด้านสติปัญญา ดังนั้นการที่จะทำให้ได้บุคลากรทางการพยาบาลที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีการสอนและฝึกให้บุคคลเหล่านั้นมีความสามารถในการคิดและความสามารถเชิงสืบสอบคือ ความสามารถคิดแก้ปัญหาตามทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และเป็นความสามารถของนักศึกษาที่เกิดจากการสรุปความรู้ที่ได้จากการคิดหรือนำหลักการไปใช้ในสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป ทำให้เกิดการพัฒนาศักยภาพในการแก้ปัญหาแล้วเกิดความคิดรวบยอดมากขึ้นและมีการช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ไปพร้อมกันด้วย จึงจะเป็นผู้ที่ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ใฝ่หาความรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เช่นเดียวกับ จอยส์ และวิล (Joyce and Weil, 1986) ได้กล่าวถึงการสอนด้วยวิธีสืบสอบ (Inquiry) ว่าน่าจะได้พัฒนาขึ้นในการจัดการศึกษาทางการพยาบาลอย่างยิ่ง เพราะเป็นวิธีการเรียนที่สร้างการเรียนรู้เชิงวิทยาศาสตร์ทำให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองและผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างกระฉับกระเฉง ผู้เรียนจะกระตือรือร้นใคร่รู้ใคร่เรียนให้ก้าวหน้าขึ้นโดยไม่หยุดยั้ง อันเป็นคุณสมบัติที่จำเป็นในการประกอบวิชาชีพพยาบาล

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยมีความเห็นว่าความสามารถเชิงสืบสอบทางการพยาบาลของนักศึกษายาบาลจะเกิดขึ้นได้นั้น จะมีประโยชน์เป็นอย่างมากต่อการเรียนและการนำไปประยุกต์ใช้ในการพยาบาลต่อไปจนถึงสำเร็จไปประกอบวิชาชีพพยาบาล ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับความสามารถเชิงสืบสอบทางการพยาบาลของนักศึกษายาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

เพื่อใช้เป็นข้อมูล แนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนทางพยาบาลเพื่อให้เกิดความ สามารถเชิงสืบสอบทางการพยาบาลแก่นักศึกษาพยาบาลและทำให้นักศึกษาประสบความสำเร็จ ในการเรียนมากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความสามารถเชิงสืบสอบทางการพยาบาลของนักศึกษา พยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์กับความสามารถเชิงสืบสอบทางการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ตามความ คิดเห็นของนักศึกษา กับความสามารถเชิงสืบสอบทางการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

แนวเหตุผลและสมมติฐานการวิจัย

จากผลการวิจัยของราโกว์ (Rakow, 1985) ได้ทำการวิจัยเพื่อทำนายทักษะ การสืบสอบของนักเรียนอายุ 17 ปี พบว่าความสามารถทางวิชาการของนักเรียนเป็นตัว ทำนายหลักและตัวแปรอีก 4 ด้านคือ ความสามารถทางวิชาการ แรงจูงใจ คุณภาพและ ปริมาณการสอน สิ่งแวดล้อมในห้องเรียนและสิ่งแวดล้อมที่บ้านเป็นตัวทำนายรอง ในการ ทำนายทักษะสืบสอบของนักเรียน และจากการศึกษาของฟริสท์ (Frust, 1966) โดยใช้แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่าแรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับคะแนนเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สามารถ ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ดี และจากการศึกษาของยูยีนน์ (Eugene, 1969) ได้ศึกษา องค์ประกอบที่เป็นตัวพยากรณ์ความสำเร็จทางการเรียน ซึ่งได้ศึกษาองค์ประกอบหลายชนิดที่มี ส่วนในการพยากรณ์ความสำเร็จในการเรียนของนักเรียนชั้นปีที่ 8 ในโรงเรียนบางแห่ง ในรัฐโอไฮโอ พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นองค์ประกอบหนึ่งในการพยากรณ์ความสำเร็จ

มีอำนาจพยากรณ์ความสำเร็จในการเรียน ได้ค่าสหสัมพันธ์หาคู่คุณ 0.58 และผลการวิจัยของ ประหยัดศรี เกื้อนศิริ (2536) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษา ปัจจัยด้านแรงสนับสนุนของครอบครัวและปัจจัยด้านความคิดเห็นของนักศึกษาต่อประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์กับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา พบว่า คะแนนเฉลี่ยสะสมชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ของนักศึกษาทั้ง 4 ชั้นปีส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ คะแนนสอบเข้าเรียนวิชาชีวพยาบาลส่วนใหญ่ อยู่ในระดับสูงและปานกลาง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อมของสถาบัน ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์และผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาทั้ง 4 ชั้นปี ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางและผลการวิจัยของ เรขา ทองคุ่ม (2536) ศึกษาวิจัย การวิเคราะห์รูปแบบและเงื่อนไขของกระบวนการเรียนการสอนแบบสืบสอบ ในชั้นเรียน วิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า สภาพของรูปแบบของ กระบวนการเรียนการสอนแบบสืบสอบที่ปรากฏมี 4 รูปแบบจาก 6 รูปแบบที่กำหนดไว้โดยที่ 2 รูปแบบเน้นบทบาทของครู และอีก 2 รูปแบบเน้นบทบาทของครูกับนักเรียนร่วมกัน ส่วนอีก 2 รูปแบบที่เน้นบทบาทของนักเรียนนั้นไม่ปรากฏเงื่อนไขของกระบวนการเรียนการสอนแบบ สืบสอบที่ปรากฏมีทั้ง 3 ด้านคือ ด้านโรงเรียน ได้แก่ ความพร้อมในการจัดหาอุปกรณ์การ ทดลองและการจัดกิจกรรมพิเศษเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ของโรงเรียน ด้านครู ได้แก่ การที่ครู มีแนวคิดที่นักเรียนจะเรียนรู้ได้ดีถ้าได้ปฏิบัติการทดลองและได้คิดเพื่อตอบคำถามด้วยตนเอง การที่ครูมีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับเนื้อหาวิทยาศาสตร์ หลักสูตรและการสอนวิทยาศาสตร์ การวางแผนการสอนอย่างชัดเจนและเตรียมอุปกรณ์ทดลองให้นักเรียนใช้อย่างเพียงพอ ด้าน นักเรียน ได้แก่ ความตั้งใจของนักเรียนที่จะศึกษาต่อในสาขาที่เรียนวิทยาศาสตร์ ส่วนความ สามารถทางการสืบสอบของนักเรียนมีความหลากหลาย ค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ในช่วงร้อยละ 69.64 ถึง 81.18 โดยที่นักเรียนที่มีการเรียนการสอนแบบสืบสอบที่เน้นบทบาทนักเรียนมีความ สามารถการสืบสอบ โดยเฉลี่ยสูงสุด

จากผลการวิจัยที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึง ได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยดังนี้

1. ปัจจัยด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะมีความสัมพันธ์ ทางบวกกับความสามารถเชิงสืบสอบทางการพยาบาลของนักศึกษานพยาบาล
2. ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักศึกษา ประกอบด้วยการกำหนดวัตถุประสงค์ การเตรียมการสอน เทคนิคการสอน การสร้างบรร-

ยากแก่ในการเรียนการสอน การประเมินผลและปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักเรียนน่าจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถเชิงสืบสอบทางการพยาบาลของนักศึกษายาบาล

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักศึกษายาบาลหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ (เทียบเท่าปริญญาตรี) ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 4 ของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

2. ตัวแปรที่ศึกษามีดังนี้

ตัวแปรต้น ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักศึกษา

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถเชิงสืบสอบทางการพยาบาล

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

นักศึกษายาบาล หมายถึง นักศึกษายาบาลหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ (เทียบเท่าปริญญาตรี) ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 4 สังกัดวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถทางการเรียนซึ่งวัดได้จากการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นคะแนนเฉลี่ยสะสมของผลการเรียนในภาคการศึกษาที่ผ่านมา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งเป็น

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ได้แก่ คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.76 ขึ้นไป

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง ได้แก่ คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.75-2.25

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ได้แก่ คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.25

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาของบุคคลที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีตามที่ตั้งจุดมุ่งหมายไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งวัดได้โดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่วัดเป็นคะแนนที่สอบถามจากพฤติกรรมต่าง ๆ ได้แก่ มีความรับผิดชอบ มีความเชื่อมั่นในตนเอง ปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นอยู่เสมอหรือวันและ

สนุกกับงานที่ทำ มีความมานะอดทน กล้าเสี่ยงพอสมควร สามารถคาดการณ์ล่วงหน้า มีความสามารถในการแก้ปัญหาและทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักศึกษา หมายถึง การแสดงออกหรือการกระทำ กิจกรรม วิธีการของอาจารย์ในการกระทำที่มีผลต่อกระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยใช้การวัดจากแบบสอบถาม

ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ หมายถึง การระบุหลักการต่าง ๆ ที่จะสอนให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ในด้านใด

ด้านการเตรียมการสอน หมายถึง การเตรียมการต่าง ๆ ของผู้สอนก่อนที่จะดำเนินการสอน ซึ่งผู้สอนจะเตรียมการในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ การเลือกเนื้อหาวิชาการ เลือกกิจกรรมการสอนและการออกแบบประเมินผล

ด้านเทคนิคการสอน หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้สอนใช้ปฏิบัติจริงในชั้นเรียนตามแผนการสอนหรือตามที่เตรียมการสอนไว้ รวมทั้งการใช้ภาษา กิจกรรมและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

ด้านการสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน หมายถึง การกระทำวิธีการต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษา

ด้านการประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่ผู้สอนใช้พิจารณาความก้าวหน้าความสามารถของนักศึกษา เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างเหมาะสม เช่น การสังเกต การทดสอบ เป็นต้น

ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา หมายถึง ความสัมพันธ์อันดีระหว่างอาจารย์ต่อนักศึกษา เช่น สภาพที่ทำให้เกิดความอบอุ่น ความเป็นกันเอง การให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น เป็นต้น

ความสามารถเชิงสืบสอบทางการพยาบาล หมายถึง ความสามารถของนักศึกษาพยาบาลในการค้นหาข้อเท็จจริง และวิธีการต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาทางการพยาบาลโดยใช้กระบวนการทางสมองในการคิดที่ประเมินความถูกต้อง โดยวัดจากการใช้แบบวัดความสามารถเชิงสืบสอบทางการพยาบาล 4 ด้านคือ

ด้านความสามารถในการตั้งปัญหา

ด้านความสามารถหาแนวทางแก้ปัญหาหรือหาคำตอบ

ด้านความสามารถค้นหาข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหา

ด้านความสามารถสรุปวิธีการแก้ปัญหา โดยมีเหตุผลสนับสนุน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อจะได้ทราบว่าปัจจัยด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักศึกษา ด้านใดที่มีความสัมพันธ์ในการทำนายความสามารถเชิงสืบสอบทางการพยาบาลของนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข
2. เพื่อเป็นแนวทางที่อาจนำไปใช้ในการพิจารณาปรับปรุง การจัดการเรียน การสอนของสถาบันการศึกษาด้านการพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข
3. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยถึงตัวแปรอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถเชิงสืบสอบทางการพยาบาลของนักศึกษานพยาบาลต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย